Użytkownicy Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR

Stanowisko GPW Benchmark S.A. w sprawie zasad wygaszania ekspozycji na WIBOR®

Szanowni Państwo,

niniejsze stanowisko skierowane jest do uczestników rynku finansowego, będących stroną Umowy o stosowanie [1] (dalej jako: „Umowa") Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR (dalej jako: „Użytkownicy") w związku ze zbliżającym się końcem okresu przejściowego[2] w procesie wygaszania ekspozycji na wskaźnik referencyjny WIBOR®, a także wskaźnik referencyjny WIBID®. Celem niniejszego stanowiska jest przedstawienie generalnych rekomendacji i wskazanie zasad interpretacji postanowień Umowy służących zapewnieniu spójnego i bezpiecznego podejścia w tym zakresie, po dniu 31 grudnia 2026 r.

Stanowisko GPW Benchmark S.A. w sprawie zasad wygaszania ekspozycji na WIBOR®
obowiązuje od: 28 października 2026 r.
historia zmian:

Generalna zasada

Po dniu 31 grudnia 2026 r. WIBOR® powinien służyć wyłącznie bezpiecznej obsłudze i wygaszaniu zgromadzonych na koniec 2026 roku ekspozycji bilansowych oraz pozabilansowych wynikających z umów i instrumentów finansowych zawartych przed tą datą. Niedopuszczalne jest zawieranie nowych umów lub dokonywanie zmian prowadzących do powstania albo zwiększenia ekspozycji na Stawki Referencyjne WIBID® i WIBOR® lub wydłużenia czasu trwania takich umów, które nie wynikają z treści zawartych do 31 grudnia 2026 r. zobowiązań. Zgodnie z aneksem do Umowy[3] (dalej jako: „Aneks") przez nowe umowy finansowe oraz nowe produkty finansowe, które nie powinny być zawierane przez Użytkowników po dniu 31 grudnia 2026 r., należy rozumieć umowy i produkty, które tworzą nową pozycję bilansową lub pozabilansową, albo zwiększają sumę pozycji bilansowej i pozabilansowej, lub zwiększają ekspozycje na WIBOR®, a nie są instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem:

1) pozycji bilansowych wynikających z decyzji kredytowej, o której mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, udzielonej do dnia 31 grudnia 2026 r.; oraz

2) pozycji bilansowych wynikających z innych umów zawartych do dnia 31 grudnia 2026 r.

[1] https://gpwbenchmark.pl/stosowanie_stawek_referencyjnych
[2] okresu w którym zakłada się osiągnięcie gotowości operacyjnej i regulacyjnej Użytkowników do realizacji nowych strategii produktowych nieuwzględniających referencji do Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR.
[3] https://gpwbenchmark.pl/stosowanie_stawek_referencyjnych

Zgodnie z zasadą generalną Użytkownik posiada więc uprawnienie do wykonywania po dniu 31 grudnia 2026 r., każdej umowy zawartej do 31 grudnia 2026 roku na podstawie, której stosuje lub korzysta ze Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR, o ile Użytkownik ten posiada licencję na stosowanie i korzystanie ze Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR na podstawie Umowy oraz podpisał Aneks do Umowy uprawniający do ich stosowania i korzystania z nich w Okresie Przejściowym.

W celu uniknięcia wątpliwości wskazać należy, że postanowienia Aneksu należy interpretować zgodnie z postanowieniami Regulaminu Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR[4] (dalej jako: „Regulamin") stanowiącego Dokumentację Administratora[5], nadrzędną w stosunku do samej Umowy o stosowanie. Zgodnie z par. 4.7 Umowy stosowanie oraz korzystanie ze wskaźników referencyjnych w sposób sprzeczny z Dokumentacją, w szczególności z właściwym Regulaminem, jest niedozwolone.

Wobec powyższego za zasadne uznaje się podkreślenie, że Regulamin w pkt 7.5 stanowi, że Stawki Referencyjne opracowywane w Okresie Uporządkowanej Likwidacji przeznaczone są do wyłącznego stosowania w Instrumentach Finansowych i Umowach Finansowych zawartych przed Dniem wejścia w życie Okresu Uporządkowanej Likwidacji, przy czym stosowanie w umowach i instrumentach finansowych w Okresie Przejściowym, z wyłączeniem Instrumentów Finansowych, w których stosowanie odbywa się na podstawie Regulaminu udzielania licencji na stosowanie i korzystanie ze wskaźników referencyjnych w dłużnych papierach wartościowych, warunkowane jest podpisaniem aneksu do Umowy o Stosowanie.

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że wszelkie zawarte w Umowie odwołania do WIBOR® należy interpretować jako odnoszące się do Stawek Referencyjnych, w szczególności w zakresie postanowień określających czynności dopuszczalne i niedopuszczalne w ramach udzielonej licencji. Odpowiednio wobec powyższego wszelkie odwołania do wskaźnika referencyjnego WIBOR® w niniejszym stanowisku mają zastosowanie do wskaźnika referencyjnego WIBID®.

Wykonywanie umów zawartych do 31 grudnia 2026 r.

Co do zasady umowy zawarte po 31 grudnia 2026 r. skutkujące powstaniem lub zwiększeniem ekspozycji na WIBOR®, stanowią nowe Umowy Finansowe, o których mowa w par. 4a.4 Umowy, a ich zawieranie jest niedopuszczalne.

Dopuszczalne pozostaje wykonywanie zobowiązań wynikających z umów zawartych najpóźniej do dnia 31 grudnia 2026 r., nawet jeżeli ich realizacja po tej dacie powoduje powstanie pozycji bilansowej lub pozabilansowej albo uruchomienie wcześniej uzgodnionej ekspozycji. Dotyczy to w szczególności wypłat kolejnych transz finansowania, jeżeli ich harmonogram i warunki zostały określone w umowie zawartej przed końcem 2026 r. i są zgodne z treścią zawartych do końca 2026 r. umów.

Ocena nie powinna zależeć wyłącznie od nazwy lub rodzaju umowy. Jeżeli umowa zawarta przed końcem 2026 r. prowadzi w przyszłości do powstania pozycji bilansowej lub pozabilansowej, należy uwzględnić jej rzeczywisty skutek ekonomiczny i zakres prawnie wiążących zobowiązań stron.

W przypisie dolnym oznaczonym numerem 3 do par. 4a.4 Umowy GPW Benchmark S.A. (dalej jako: „Administrator") przewidział bowiem, iż dopuszczalne jest utworzenie nowej pozycji bilansowej lub pozabilansowej, a także zwiększenie ekspozycji na WIBOR® po dniu 31 grudnia 2026 r., pod warunkiem, że wynika ona z umowy zawartej do dnia 31 grudnia 2026 r. Należy przy tym zauważyć, że przed uruchomieniem kredytu zobowiązanie do udzielenia finansowania ma charakter pozabilansowy, natomiast z chwilą wypłaty środków i uruchomienia kolejnych transz znajduje odzwierciedlenie w bilansie Użytkownika. W konsekwencji Aneks nie dopuszcza zawierania po dniu 31 grudnia 2026 r. nowych umów skutkujących powstaniem lub zwiększeniem ekspozycji na WIBOR®, lecz wyłącznie umożliwia wykonywanie zobowiązań wynikających z umów zawartych przed tą datą. W tym zakresie zważyć należy, że jakiekolwiek zmiany umowy po 2026 r. wpływające na jej czas trwania lub zwiększenie faktycznej bądź dopuszczalnej ekspozycji na WIBOR® są niedopuszczalne.

W celu uniknięcia wątpliwości zwrócić należy uwagę na fakt, że przypis dolny oznaczony numerem 3 w części postanowienia określonego pkt (2) nie precyzuje typu umów, które zostały zawarte do dnia 31 grudnia 2026 r. W związku z czym, jeżeli dana umowa nie jest umową kredytu, ale co do skutku prowadzi w przyszłości do powstania pozycji bilansowej Użytkownika, to tę umowę należy rozważać zgodnie z postanowieniem przypisu dolnego oznaczonego nr 3.

[4] https://gpwbenchmark.pl/pub/BENCHMARK/files/WIBID_WIBOR/new/Regulamin_Stawek_Referencyjnych_WIBID_WIBOR_1.10.2026.pdf

[5] Zgodnie z definicją określoną w par. 1.1.3. Umowy o stosowanie.

Zwraca się uwagę, że powyższe ma odpowiednio zastosowanie do wykonywania umów lub zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych w Okresie Uporządkowanej Likwidacji, w których korzysta się lub stosuje się wskaźnik referencyjny WIBOR® na podstawie licencji uzyskanej poprzez przystąpienie do Regulaminu udzielania licencji na stosowanie i korzystanie ze wskaźników referencyjnych w dłużnych papierach wartościowych[6].

Zmiany istniejących umów

Zmiany zawartych przez Użytkowników umów, w których stosuje się wskaźnik referencyjny WIBOR®, dokonywane po dniu 31 grudnia 2026 r., nie powinny prowadzić do przedłużenia okresu ekspozycji na WIBOR® ani do zwiększenia jej faktycznej lub dopuszczalnej wysokości. Każda zmiana powinna być oceniana z uwzględnieniem jej celu, skutku ekonomicznego oraz zgodności z zasadą stopniowego wygaszania ekspozycji.

Spójność z dokumentacją Administratora i stanowiskiem organu nadzoru

W celu uniknięcia wątpliwości podkreśla się, że postanowienia Umowy wraz z Aneksem powinny być interpretowane łącznie i w zgodzie z Regulaminem Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR® oraz z publicznymi stanowiskami organu nadzoru. Celem nadrzędnym procesu Uporządkowanej Likwidacji[7] jest zapewnienie ciągłości obsługi zawartych i wyemitowanych do dnia 31 grudnia 2026 r. umów i instrumentów finansowych, a nie tworzenie podstawy do budowania nowych ekspozycji.

Odpowiedzialność Użytkowników

Każdy Użytkownik stosujący Stawki Referencyjne pozostaje odpowiedzialny za ocenę zgodności własnych umów, produktów finansowych i czynności z zakresem posiadanej licencji oraz z obowiązującą Dokumentacją Administratora. Ocena ta powinna uwzględniać zarówno formalne postanowienia umowy, jak i jej rzeczywisty skutek dla poziomu oraz czasu trwania ekspozycji na wskaźnik referencyjny WIBOR® a także wskaźnik referencyjny WIBID®.

Dopuszczalny zakres zmian dostosowawczych

Administrator dopuszcza zmiany dostosowawcze Umowy w relacji z Użytkownikiem, jedynie wówczas, gdy odnotowana jest taka jego działalność, która z punktu widzenia prawa powszechnie obowiązującego wymaga zmiany treści Umowy w celu ograniczenia ryzyk interpretacji działalności własnej Użytkownika w zakresie dotyczącym stosowania Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR®. Dopuszczalne przez Administratora zmiany nie prowadzą do modyfikacji merytorycznych założeń Aneksu, lecz odzwierciedlają skutki wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz mają na celu zapewnienie większej przejrzystości stosowania jego postanowień.

Zakres dopuszczalnych dostosowań każdorazowo będzie uzależniony od zakresu i charakteru danej zmiany przepisów prawa powszechnie obowiązującego i nie musi obejmować wszystkich kategorii klientów. W konsekwencji zmiany postanowień Aneksu o charakterze generalnym będą wprowadzane w przypadku zidentyfikowania potrzeby jego dostosowania do przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie odnoszącym się do wszystkich kategorii klientów.

Przykładem takiego działania jest przyjęcie w obszar dopuszczalnych zmian dostosowawczych treści Aneksu potwierdzenia możliwości nabywania przez bank hipoteczny od banku dominującego (banku matki) portfeli kredytów hipotecznych, jeżeli transakcje te prowadzą do zwiększenia ekspozycji banku hipotecznego na wskaźnik referencyjny WIBOR® na poziomie jednostkowym, nie skutkując jednocześnie powstaniem nowych ekspozycji na WIBOR® na poziomie grupy kapitałowej, gdyż dotyczą umów kredytów hipotecznych, przenoszonych do banku hipotecznego wyłącznie w celu ich refinansowania. W zakresie dopuszczalnych zmian dostosowawczych Administrator dopuścił możliwość

[6] https://gpwbenchmark.pl/oferta_dla_emitentow

[7] okres od dnia przekazania w dniu 18 maja 2026 roku do publicznej wiadomości decyzji Administratora o zaprzestaniu opracowywania Stawek Referencyjnych do dnia zaprzestania ich opracowywania.

wykonywania tego rodzaju umów ramowych, które wynikają z trybu przewidzianego w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych lub zawierania w Okresie Uporządkowanej Likwidacji umów, w następstwie czynności podjętych do końca 2026 roku, wynikających z trybu lub harmonogramu określonego lub wynikającego z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

W celu uniknięcia wątpliwości Administrator podkreśla, że podejmowanie czynności lub prowadzenie postępowań na podstawie i w granicach uprawnień wynikających z właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego nie stanowi naruszenia postanowień Umowy. Administrator zaznacza przy tym, że w treści Umowy i Aneksu zawarte zostały postanowienia, zgodnie z którymi w przypadku zmiany przepisów prawa powszechnie obowiązującego, mających wpływ na postanowienia Aneksu w zakresie generalnym, Administrator dokona niezwłocznego dostosowania jego treści do obowiązujących przepisów prawa.

Ewentualne zmiany Umowy dotyczące zasad korzystania i stosowania WIBOR® w okresie uporządkowanej likwidacji, jak również zmiany dostosowawcze Aneksu rozumiane jako zmiany niewpływające na zmianę treści merytorycznej i zakresu stosowania Umowy są każdorazowo komunikowane i konsultowane z Komisją Nadzoru Finansowego oraz Komitetem Nadzorczym Wskaźników Referencyjnych Stóp Procentowych.

Rekomendacja w zakresie ogólnych zasad interpretacji

Administrator wskazuje na potrzebę stosowania przez Użytkowników Stawek Referencyjnych jednolitego i ostrożnego podejścia, ograniczającego ryzyko interpretacyjne i operacyjne oraz wspierającego przejrzyste przejście do nowych standardów referencyjnych. Podejście to powinno zmierzać do zapewnienia ciągłości wykonywania istniejących już umów, w których stosuje się lub korzysta ze Stawek Referencyjnych, przy jednoczesnym konsekwentnym ograniczaniu zawierania nowych umów lub podejmowania innych czynności skutkujących zwiększeniem ekspozycji na Stawki Referencyjne.

Z poważaniem

Dorota Parzyńska
Członek Zarządu

Signed by / Podpisano przez:

Dorota Parzyńska

Date / Data: 2026-10-28 13:52

Aleksandra Bluj
Prezes Zarządu

Signed by / Podpisano przez:

Aleksandra Joanna Bluj

Date / Data: 2026-10-28 13:53

gpwbenchmark.pl